

## Informacje podstawowe

|                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|--------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Nazwa przedmiotu                                                   | Wstęp do historii sztuki                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Prowadzący                                                         | dr Elżbieta Sadoch                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Wydział                                                            | Wydział Teologiczny                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Kierunek                                                           | Turystyka religijna                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Poziom studiów                                                     | studia pierwszego stopnia (licencjackie)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Profil studiów                                                     | ogólnoakademicki                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Forma studiów                                                      | stacjonarne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Moduł specjalnościowy                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się       | nauki teologiczne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Obowiązuje od roku akademickiego                                   | 2025/2026                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Rok studiów                                                        | 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Semestr                                                            | 4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Język wykładowy                                                    | polski                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Status przedmiotu<br>( <i>obowiązkowy, do wyboru</i> )             | obowiązkowy                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się ( <i>symbole</i> ) | CTR_W13; CTR_W15; CTR_U02; CTR_U06                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Rodzaj zajęć ( <i>wybór z listy*</i> )                             | wykład                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Liczba godzin                                                      | 30                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Liczba ECTS                                                        | 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Wymagania wstępne                                                  | Podstawowe wiadomości z zakresu wiedzy o kulturze i historii powszechnej.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Opis i cele przedmiotu                                             | <p>Celem przedmiotu jest przedstawienie najważniejszych zagadnień związanych ze sztuką, jej formami i sposobami ekspresji.</p> <p>Zajęcia służą uporządkowaniu wiedzy o twórczości artystycznej, znanych dziełach i artystach. Prezentują główne tendencje w sztuce od prehistorii do współczesności. Pozwalają rozwinąć umiejętności oceny i klasyfikacji działalności artystycznej, a także nowych aktywności (np. wystawa, pokaz, event) oraz zjawisk o charakterze para-artystycznym (np. happening, performance, environment, nowe media). Umożliwiają nabycie odpowiednich kompetencji z punktu widzenia turystyki religijno-kulturowej.</p> |

## Treści programowe

| Temat/blok zajęć:                                                                  | Liczba godzin |
|------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| 1. Podstawowe zagadnienia: sztuka i piękno, dzieło sztuki, rzemiosło i design      | 2             |
| 2. Twórczość artystyczna, rodzaje i techniki (malarstwo, rysunek, grafika, rzeźba) | 2             |
| 3. Sztuka prehistoryczna i starożytna                                              | 2             |
| 4. Sztuka wczesnochrześcijańska i bizantyjska                                      | 2             |
| 5. Sztuka romańska                                                                 | 2             |
| 6. Sztuka gotycka                                                                  | 2             |
| 7. Sztuka renesansowa i manierystyczna                                             | 2             |
| 8. Sztuka barokowa i rokokowa                                                      | 2             |
| 9. Sztuka klasycystyczna                                                           | 2             |
| 10. Sztuka romantyczna                                                             | 2             |
| 11. Style i nurty XIX wieku                                                        | 2             |
| 12. Impresjonizm i postimpresjonizm                                                | 2             |
| 13. Awangardy początku XX wieku                                                    | 2             |
| 14. Sztuka XX i XXI wieku                                                          | 2             |
| 15. Postmodernizm i nowe media                                                     | 2             |
| Łącznie godzin:                                                                    | 30            |

## Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

| Kategoria efektu<br>(W, U, K) | <p style="text-align: center;"><b><u>Kierunkowe</u></b><br/><b>efekty uczenia się</b></p> <p style="text-align: center;"><i>(co ogólnie<br/>absolwent po tych studiach<br/>będzie wiedział i umiał)</i></p>                                                                              | <p style="text-align: center;"><b>Opis <u>przedmiotowych</u><br/>efektów uczenia się</b></p> <p style="text-align: center;"><i>(wyłącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da<br/>się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery<br/>tematów zajęć, które realizują dany efekt )</i></p> <p style="text-align: center;"><i>(co konkretnie <b>student po tym przedmiocie</b> będzie wiedział i umiał)</i></p> | <p style="text-align: center;"><b>Sposoby weryfikacji<br/>efektów uczenia się</b></p> <p style="text-align: center;"><i>(np.: kolokwium pisemne,<br/>egzamin ustny, egzamin<br/>pisemny, sprawozdanie,<br/>prezentacja na zajęciach,<br/>raport, projekt<br/>indywidualny, grupowy..)</i></p> |
|-------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| CTR_W13                       | absolwent zna i rozumie w stopniu zaawansowanym fakty, teorie, metody i zależności między nimi oraz różnorodne, złożone uwarunkowania prowadzonej działalności zawodowej, w szczególności zagadnienia z zakresu historii sztuki i konieczność ich wykorzystywania w turystyce religijnej | Student w obszarze wiedzy: posiada podstawowe wiadomości dotyczące historii sztuki; rozpoznaje najważniejsze cechy stylów artystycznych, a także znane dzieła w przestrzeni kulturowej powszechnej i polskiej oraz wykorzystuje te informacje w praktyce turystycznej.                                                                                                                                                                | egzamin ustny                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| CTR_W15                       | absolwent zna i rozumie w stopniu zaawansowanym fakty, teorie, metody i zależności między nimi oraz różnorodne, złożone uwarunkowania prowadzonej działalności zawodowej, w szczególności przydatność przestrzeni kulturowej dla potrzeb turystyki religijnej                            | Student w obszarze wiedzy: wskazuje dziedziny sztuki i techniki artystyczne; przyporządkowuje artefakty i ich twórców do odpowiedniej epoki; charakteryzuje dokonania wybitnych artystów, rzemieślników i projektantów; omawia tło społeczno-polityczne, ideowe i religijne.                                                                                                                                                          | egzamin ustny                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| CTR_U02                       | absolwent potrafi w innowacyjny sposób wykonywać zadania oraz rozwiązywać złożone i nietypowe problemy w zmiennych i nie w                                                                                                                                                               | Student w obszarze umiejętności: interpretuje wybrane obiekty poprzez odwołanie się do odpowiedniego kontekstu historycznego, kulturowo-społecznego, artystycznego, a także                                                                                                                                                                                                                                                           | egzamin ustny /<br>praca pisemna                                                                                                                                                                                                                                                              |

|         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |               |
|---------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
|         | pełni przewidywalnych warunkach, planować samodzielnie własne uczenie się, komunikować się z otoczeniem i uzasadniać swoje stanowisko, w tym twórczo stosować wiedzę z zakresu historii, kultury i myśli różnych regionów świata w organizacji i obsłudze ruchu turystycznego i pielgrzymkowego                                                                                                                                                     | przeprowadza analizę artefaktu w oparciu o zdobytą wiedzę podczas zajęć; sprawnie porusza się w literaturze przedmiotu, selekcionuje i weryfikuje pozyskane informacje z różnych źródeł oraz formułuje na tej podstawie krytyczne sądy; potrafi zastosować wiedzę z zakresu historii, kultury i myśli różnych regionów świata w organizacji i obsłudze ruchu turystycznego i pielgrzymkowego, a także dostrzegać i eksponować najważniejsze zagadnienia historyczno-artystyczne na użytek turystyki. |               |
| CTR_U06 | absolwent potrafi w innowacyjny sposób wykonywać zadania oraz rozwiązywać złożone i nietypowe problemy w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach, planować samodzielnie własne uczenie się, komunikować się z otoczeniem i uzasadniać swoje stanowisko, w tym twórczo wykorzystywać wiedzę na temat historii, zwłaszcza dziejów biblijnych i dziejów chrześcijaństwa, oraz archeologii i liturgii dla funkcjonowania turystyki religijnej | Student w obszarze umiejętności: wykazuje zainteresowanie różnymi wydarzeniami związanymi ze sztuką; rozumie potrzebę aktywnego uczestniczenia w kulturze współczesnej, poprzez poznanie jej historii oraz złożonych kontekstów artystycznych i dlatego potrafi twórczo wykorzystywać wiedzę z zakresu historii sztuki w bieżącym funkcjonowaniu turystyki religijnej.                                                                                                                               | praca pisemna |

## Metody dydaktyczne

*(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)*

|    |                                    |
|----|------------------------------------|
| 1. | Wykład z prezentacją multimedialną |
| 2. | Analiza materiału wizualnego       |

## Opis nakładu pracy studenta w ECTS

| Kontakt z prowadzącym | Aktywność                                            | Liczba godzin  | Razem liczba godzin / ECTS   |
|-----------------------|------------------------------------------------------|----------------|------------------------------|
| bezpośredni           | udział w zajęciach                                   | <b>30</b>      | 30 godzin,<br>1 ECTS         |
|                       | udział w zaliczeniach poza zajęciami                 |                |                              |
|                       | udział w konsultacjach                               |                |                              |
| praca własna          | przygotowanie do zajęć (lektura)                     | <b>15</b>      | 55 godzin,<br>0,5 i 1,5 ECTS |
|                       | przygotowanie do zaliczenia (praca pisemna, egzamin) | <b>15 + 25</b> |                              |

## Kryteria oceny końcowej

*(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)*

Podstawą zaliczenia przedmiotu jest:

- aktywny udział w zajęciach (warunkowo 2 nieobecności) 10 %
- praca pisemna (opracowanie planu wycieczki) 30 %
- egzamin końcowy 60 %

Egzamin (ustny) ma za zadanie zweryfikować wiedzę z zakresu sztuki, w tym podstawowe pojęcia, rodzaje i techniki artystyczne, dzieje działalności artystycznej (od prehistorii do współczesności), znane dzieła i ich twórcy. Wymagana jest znajomość wiadomości z wykładu i wskazanych lektur.

Ocenę pozytywną (w skali 3-5) otrzymuje student, który ma uporządkowaną wiedzę; udziela poprawnych i pełnych odpowiedzi (egzamin); potrafi zaproponować zwiedzanie obiektów artystycznych; wykazuje zainteresowanie przedmiotem i widzi jego związek z turystyką religijno-kulturową (plan wycieczki).

## Literatura obowiązkowa

|   |                                                                                                                                                                                                                             |
|---|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1 | Dzieje sztuki powszechnej, red. B. Kowalska, Warszawa 1990.                                                                                                                                                                 |
| 2 | A. Mikos von Rohrscheidt, Turystyka kulturowa w okresie redefinicji podróżowania. Nowe zasoby, alternatywne formy organizacji, zarządzanie kryzysowe, Zielona Góra 2024 (cz. II, rozdz. 3, 4; cz. III, rozdz. 2, 5, 8 i 9). |
| 3 | A. Mikos von Rohrscheidt, Turystyka kulturowa. Fenomen, potencjał, perspektywy, wyd. 3, Poznań 2016 (rozdz. II, pkt. 2.1; rozdz. III, pkt. 3.2).                                                                            |

|   |                                                                                                                              |
|---|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 4 | Słownik terminologiczny sztuk pięknych, red. K. Kubalska-Sulkiewicz, wyd. 5, Warszawa 2023 (związane z przedmiotem terminy). |
| 5 | Wstęp do historii sztuki: przedmiot – metodologia – zawód, red. P. Skubiszewski, Warszawa 1973 (rozdz. 4, 5, 7, 8, 10).      |

### Literatura uzupełniająca

|    |                                                                                                                                                                 |
|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1  | Ł. Gaweł, Szlaki dziedzictwa kulturowego. Teoria i praktyka zarządzania, Kraków 2011.                                                                           |
| 2  | J. Hajduk i in., Lokalne muzeum w globalnym świecie. Poradnik praktyczny, Kraków 2014.                                                                          |
| 3  | W. Koch, Style w architekturze – arcydzieła budownictwa europejskiego od antyku po czasy współczesne, Warszawa 1996 (wybrane zagadnienia).                      |
| 4  | K. Kowalski, O istocie dziedzictwa europejskiego – rozważania, Kraków 2013.                                                                                     |
| 5  | A. Mikos von Rohrscheidt, Historia w turystyce kulturowej, Warszawa 2018.                                                                                       |
| 6  | A. Mikos von Rohrscheidt, Interpretacja dziedzictwa w turystyce kulturowej. Konteksty, podmioty, zarządzanie, Poznań 2021.                                      |
| 7  | Sztuka świata, Warszawa (różne wyd.) T. I-X (wybrane zagadnienia).                                                                                              |
| 8  | K. Zarzycka, Rozgryźć dziedzictwo. Podręcznik dobrych praktyk upowszechniania dziedzictwa i edukacji o dziedzictwie kulturowym, Warszawa 2016.                  |
| 9  | D. Ziarkowski, Produkt turystyczny muzeów, w: Turystyka muzealna: przypadek Muzeum Narodowego w Krakowie, red. A. Niemczyk i R. Seweryn, Kraków 2015, s. 37-44. |
| 10 | D. Ziarkowski, Turystyka i sztuka – wzajemne relacje z perspektywy semiotycznej, "Turystyka Kulturowa" 2012 nr 5, s. 22-37.                                     |

#### \* lista rodzajów zajęć

- ☐ ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ☐ ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- ☐ lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- ☒ wykład kierunkowy
- ☐ wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- ☐ seminarium dyplomowe  
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- ☐ pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)  
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)